1969

Ålderman Liss Norén Nr 2

När 1969 års krönika ska skrivas, bör man dock börja med slutet av 1968, vad lev. av sockerbetorna till bruket beträffar. Lev. gingo dåligt, varför de sista betorna av 1968 års skörd, först blevo slutlev. de första dagarna av 1969. Och det ser ut som om det skall bliva lika dåligt med lev. i år, Det ”går” dåligt på bruket även i år. Det sägs att där inte bliver något socker av betorna, utan endast sirap och melass, varför dessa delvis får kokas 2 ggr för att socker skall utvinnas.

Det började med blidväder, och någon snövinter blev det inte. Men däremot en blåsig med några - º, och vinden stod envist i öster under hela vintern, vilket gjorde att de höstsådda grödorna foro illa, och särskilt höstrapsen, och särskilt de fält vilka voro sådda i norr-söder. Därför blev inte utbytet av rapsen lysande. Kom så också den torra våren, vilket gjorde att förgrening av beståndet inte blev vad den skulle vara. Men för såväl höstvete som höstrågen blevo ett gott utbyte.

Utbytet för all stråsäd blev bra, här uppe på den ”fasta” jorden, sämre vid sjön. Sockerbetorna har varit ett problem. De vilka sådde dem i ”vanl.” tid fingo en dålig erfarenhet härav, då det blev kallt och regnigt, varför de hade svårt att komma upp, och när de kom upp blevo de mycket mistiga.

Om inte här i Espö några betor blev omsådda, så vore där häromkr. de vilka fick så om dem både 2 och 3 ggr. De som dröjde med sådden till i slutet av maj får nog de bästa betor. Potatisskörden blev dålig där potatis odlas. Och enl. Oscar Göransson Nr 10 så kan han inte minnas att under de 60 år som han har minne av, och han trodde ej häller att det under hans faders Ola G. tid hade blivit så lite med potatis något år, som just 1969. Av 100 kg. satta blevo där 200 igen. Och O.G. har en stor odl. varje år. Och 1968 blev ett rekordår för O.G. och hans potatisodl.

Snödropparna voro i blom 20-2 vintergäck 28-2 krokus 1-3. Lärkan och vipan voro här den 11-3. Näktergalen 4-5.

Vårbruket påbörjades i media april och kunde fortgå obehindrad så länge sädessådden pågick, och de som sådde betorna i vanl. tid. Säden klarade sig bra. Betorna sämre. En ny odl. som gm S.L.C. försorg skall försöka här är odl. av åkerböna. Detta års resultat och pris voro nedslående. Skall denna odling ha någon framtid så får nog S.L.C. ”tänka om”.

Sommaren blev torr och varm, varför t.o.m. ”sommarfularna” sommargästerna önskade efter regn. Brunnarna börjar ock sina på sina håll här i byn. Men tack vare att killan håller så bra med vatten, så äro där många som hämtar där nu.

Hösten var fin och skörden kunde fortgå obehindrad i ett ”kör”. Det var först i slutet som en regnper. satte in. Varför det såg lite besvärligt ut med en del vete. Falltalet sjönk. Annars låg detta högt för såväl vete som råg.

Vad utbytet av de olika grödorna beträffar så kan detta ung. vara enl. nedan, dt. pr. tunnland. Höstraps 7-14, Höstråg 22-25, Höstvete 30-33, Vårkorn 30-36, Havre 30-32, Senap 5-7. En storm gjorde att mycket av senapen ”blåste av”. Sockerbetor 15.000-20.000 kg. pr. tld.

Nederbörden har varit följande m.m. Mars 6, April 34, Maj 61 (3 åskdagar), Juni 20 (en åskdag), Juli 21 (tre åskdagar), Aug. 78 (en åskdag), Sep 16, Okt. 14 (en åskdag) Nov. 77 (till den 20) Sma.

Vad de höstsådda grödorna beträffar, så var det torrt att plöja till rapsen. Men det gick och den kom i jorden i slutet av aug. och den står vackert, utan mistor och den är väl rotad. De som har sått den efter korn har det på vissa håll kommit mycket av denna varan upp efter spill från tröskan.

Såväl höstråg som höstveten äro också mycket bra. Ja kanske för bra, då den är tjock och frodig. Så vi får hoppas på lämpl. väderlek under vinter och förvår.

Höstplöjningen är nu 4-11 långt framme, de som inte har betor har slut och de som har sådana har i stort sett enbart betjorden kvar.

Många och svåra stormar har under sept. och okt. och nov. dragit fram särskilt har västkusten och mellan Sverige varit hårt utsatta. Förluster i skog och byggnader äro nu uppe i flera 100 tals mill. kr.

Även här i Skåne fick vi känning av ett par av dessa stormar med omkullvälta hus och avblåsta tak, särskilt i de mellersta delen av landskapet.

I våras rödjade Byalaget nere vid allmänningen, och utökade härmed parkeringsplatsen för de som vill ”löga” sig i havet.

Och genom förminskning av trädgården till förre klockaregården, så har kyrkogården utvidgats.

Den 4-8 hölls Espödagen.

Följande församlingsbor har lämnat oss
frk Eva Larsson Emmasro **96**
✶ 22-7 1903 ✝ 20-4 1969
frk Anna Jönsson Nr 21
✶16-2 1890 ✝ 1-9 1969
fru Anna Otto Jönsson Nr 12
✶21-8 1888 ✝ 6-11 1969

I okt. fick vi en ny statsminister och delvis ny regering. Av åldersskäl avgick Tage Erlander och ersattes av en Olof Palme. Men tyvärr så är det samma utrikesminister som finns kvar Törstig Nilsson, förlåt, förlåt Torsten Nilsson heter han, och ”Törstig” håller anförande och föredrag, så att U.S.A. knappt inte vill ha med Sverige att göra mera. Varför LO-orf. Arne Geijer får resa i Törstigs fotspår och dementera och förklara för amerikanarna ”Törstigs” miss- och feltolkningar av hans uttalande. Det går säkert inte att förena en ordf.post i Stockholms arbetarkommun och utrikesministerposten!!Antingen det ena eller det andra.

Vad prod.priserna på lantbr.prod. beträffar så sjunker som vanligt dessa. Det är endast svin- och smågrispriset som har varit bra under året. Men till 1970 vänas åter ett ”berg” av dessa, så att då bliver det ett lägre pris.

Men som sagt alla andra prod. som skall köpas ”går upp”. Det är väl endast konstgödsel som håller sig relativt nere.

Vad allmänningen vid sjön beträffar så är det i år - enl. Hugo Nilssons uppgifter jämt 50 år sedan denna planterades, med fur, al, björk, pil och bok.

I juli mån. den 21 ”landsteg” för första gången månen av människor, och den 19 nov. för andra ggr.

I båda fallen var det amerikanare som gjorde detta.

Till jorden återförde de från månen bl. a. mångrus o sten.

I Mårtenstid
Torparen

2021-10-09
Från original avskrivit av Barbro Espert